

حضرت امام (ره)

یکی از وظایف بزرگ مسلمانان، پی بردن به این واقعیت است که ... چرا برای همیشه باید بخشی از امکانات مادی و معنوی خود را برای برپایی آن (حج) صرف کنند خلاصه، همه مسلمانان باید در تجدید حیات حج و باز گرداندن آن ... به صحنه‌های زندگی شان کوشش کنند.

حج

شماره ۳۶
معنویت
هم اندیشی
اتحاد اسلامی

نشریه خبری، آموزشی
بعثه مقام معظم رهبری
سه شنبه ۷ آبان ۱۳۹۲
۲۴ ذی الحجه ۱۴۳۴
OCTOBER 29, 2013
ZAER NEWSPAPER

توصیه‌های فرودگاهی ستاد مدینه؛

هشدار درباره ساک‌های حجیم یا غیر استاندارد

حجاج تاکید کرده که هر ساک باید به وزن حداکثر ۲۰ کیلوگرم و به ابعادی برابر با ضوابط اعلامی سازمان حج و زیارت و ایرلاین مربوطه باشد. واحد حمل و نقل ستاد مدینه سازمان حج و زیارت، طی اطلاعیه‌ای تذکرات ضروری در ارتباط با استانداردهای بار حج آورده است: هر زائر می‌تواند حداکثر ۲ عدد ساک استاندارد خود را پس از الصاق تگ مربوطه تحویل دهند.

ادامه در صفحه ۲ «

اسلامی را انجام می‌دهند. زائران ایرانی، حداقل ۱۸ ساعت قبل از پرواز، ساک‌های بزرگ خود را برای ارسال به فرودگاه تحویل می‌دهند. واحد حمل و نقل ستاد مدینه سازمان حج و زیارت با اعلام اینکه شرکت‌های هواپیمایی از دریافت ساک‌های حجیم یا غیر استاندارد خودداری می‌کنند، از حجاج خواستار شده تا استانداردهای لازم برای ساک‌ها را رعایت کنند این اطلاعیه درباره استاندارد ساک‌های

بالغ بر ۳۰ هزار حاجی ایرانی تا هجدهم آبان ماه از فرودگاه مدینه منوره به قصد ایستگاه‌های پروازی تهران، شیراز، اصفهان، تبریز، ارومیه، ساری و گرگان از عربستان خارج می‌شوند. ۱۰۰ پرواز که ۱۸ مورد آن توسط شرکت هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران (ایران ایر)، ۳۰ مورد آن توسط شرکت هواپیمایی ماهان و بقیه توسط شرکت هواپیمایی سعودی انجام می‌شود، عملیات بازگشت حجج ایرانی به میهن

نماینده ایران در آژانس

حرکت رو به جلو در مذاکرات ایران و آژانس هسته‌ای

«۲»

حج مقبول با حج صحیح چه تفاوتی دارد؟

«حج صحیح» حجی است مطابق با احکام حج که در مناسک حج فقهاء ذکر شده و با تحقق آن، وجوب حج از عهده مکلف و مستطیع ساقط می‌شود. اما «حج مقبول» به حجی گفته می‌شود که علاوه بر شرایط صحت، دارای شرایط کمال نیز باشد.

یکی از نگرانی‌های اولیای خدا، نگرانی از مقبول نیافتادن اعمال و عباداتشان به درگاه خداوند متعال است، یکی از سئوالات فراگیر برای زائرین خانه خدا نیز آن است که یک زائر از کجا بداند حج او مقبول واقع شده است یا نه؟ و نشانه‌های قبولی حج یا عمره چیست؟ برای پاسخ به این پرسش دانستن چند نکته لازم است:

حج مقبول با حج صحیح متفاوت است

«حج صحیح» حجی است مطابق با احکام حج که در مناسک حج فقهاء ذکر شده باشد و با تحقق آن، وجوب حج از عهده مکلف و مستطیع ساقط می‌شود. اما «حج مقبول» به حجی گفته می‌شود که علاوه بر دارا بودن شرایط صحت، دارای شرایط کمال نیز باشد، به نحوی که مورد قبول درگاه الهی و امام زمان علیه السلام واقع شود، بدون شک چنین حجی علاوه بر رفع تکلیف و پاداش اخروی، دارای آثار تربیتی فراوانی برای حاجی خواهد بود.

نشانه‌های قبولی اعمال عبادی از جمله حج

۱- عدم رجوع به گناهان و عادات منفی قبلی؛ قال رسول الله صل الله علیه وآله: «الحج ترک ما کان علیه العبد مُقیمیاً مِنَ الذُّنُوبِ» نشانه قبولی حج، ترک گناهانی است که بنده قبلاً به آنها عادت کرده بود.

۲- تصمیم گرفتن بر انجام کارهای خیری که بنده قبلاً آنها را انجام نمی‌داده است. (مانند نماز اول وقت، انفاق و...) .

۳- احساس تغییر مثبت در خود و تصمیم بر برنامه ریزی جدید در زندگی آینده و کسب فضائل اخلاقی.

۴- پشیمانی از رذائل اخلاقی و گناهان قبلی و تصمیم بر اصلاح آنها.

۵- استجاب همه یا بخشی از دعاها.

۶- دریافت بشارت‌های الهی مانند: رؤیای صادقه، دیدار با اولیای خاص الهی و مشاهده تغییر مثبت در روند زندگی.

۷- ازدیاد عشق و محبت به خدا و اولیای او در دل.

۸- احساس شوق نسبت به عبادت، مناجات با خدا، خدمت به مردم و تکرار حج.

عبور فانی و فرجی‌دانا از فیلتر مجلس

در جلسه بررسی رای اعتماد سه وزیر پیشنهادی دولت، رضا فانی وزیر پیشنهادی آموزش و پرورش و رضا فرجی دانا وزیر پیشنهادی علوم تحقیقات و فن آوری توانستند رای اعتماد مجلس را به دست آورند اما وزارت ورزش همچنان بی وزیر ماند.

توصیه‌های فرودگاهی ستاد مدینه؛

هشدار درباره ساک‌های حجیم یا غیر استاندارد

ممنوع است.

بر طبق این گزارش، واحد حمل‌ونقل ستاد مدینه سازمان حج و زیارت درباره ساک‌های دستی کوچک همراه زائر آورده است:

ساک‌های دستی هر زائر می‌بایست در حد استاندارد تعیین‌شده و حداکثر پنج کیلوگرم باشد.

زائران از آوردن وسایل در قالب کیسه‌های دستی، پتو و غیره به داخل سالن‌های فرودگاه خودداری کنند.

زائران از قرار دادن وسایلی مانند انواع چاقو، قاشق و چنگال، اسباب بازی کنترل‌دار و برقی، ماشین، تفنگ و ...، قیچی، ناخن‌گیر و موچین، اسپری‌های مختلف قابل اشتغال (بیش از یک عدد)، هر گونه شیشه تیز و برنده را مطلقاً داخل ساک دستی قرار ندهند.

بر اساس قوانین و به منظور حفظ ایمنی، انتقال هر گونه آب به داخل هواپیما ممنوع بوده و افراد مجاز به همراه داشتن گالن و بطری‌های آب به داخل هواپیما نمی‌باشند.

ادامه از صفحه اول

این اطلاعیه با تاکید بر اینکه حجاج اطلاعاتی نظیر نام و نام‌خانوادگی، استان، شماره تلفن همراه، شماره کاروان و نام مدیر کاروان را روی هر ساک درج کنند، آورده است: حجاج از بستن هر گونه وسایل اضافی از قبیل ساک کوچک، پتو، صندلی، کارتن، کیسه و ... به ساک‌هایشان خودداری کنند.

واحد حمل‌ونقل ستاد مدینه سازمان حج و زیارت خطاب به زائران متذکر شده که از قرار دادن وسایلی نظیر گذرنامه، بلیط و اشیاء قیمتی و با ارزش از قبیل پول، طلا و ساعت، اسپری‌های مختلف بیش از ۳ عدد در هر ساک، گالن آب، کپسول‌های قابل احتراق با هر نوع و مدل، مایعات اسیدی و انواع باتری‌های دارای مایعات اسیدی در داخل ساک‌ها خودداری کنند.

این اطلاعیه درباره مقررات فرودگاه مدینه خاطرنشان کرده است: خرید و انتقال کالاهای حجیم امثال تلویزیون، چرخ خیاطی، ماشین لباسشویی و ...

نماینده ایران در آژانس

حرکت رو به جلو در مذاکرات ایران و آژانس هسته‌ای

کل آژانس ملاقات کند و در این دیدار در رابطه با همکاری آژانس صحبت خواهند کرد.

نجفی تصریح کرد: بعد از این ملاقات مذاکرات در سطح تیم آژانس و کارشناسان وارد مباحث محتوایی می‌شود. اکنون می‌توان این مطلب را عنوان کرد که مباحث محتوایی حرکتی به سمت جلو است اما در مورد نتیجه مذاکرات باید تا پایان مذاکرات صبر کرد.

نجفی در این باره که با توجه به دیدار عراقچی و آمانو مذاکرات ایران و آژانس تا چه اندازه در راستای مذاکرات ایران و آژانس خواهد بود و چه تأثیری بر آن مذاکرات خواهد گذاشت، گفت: قطعاً اگر در چارچوب ۵+۱ توافقاتی صورت گیرد، ابعاد فنی آن به عهده آژانس است و به هر حال این دو در مسیر در برخی نقاط با یکدیگر تلاقی می‌کنند.

نماینده ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی در آستانه مذاکرات جدید ایران و آژانس در وین گفت: مذاکرات ما با آژانس پیرو مباحثی است که با تیم آژانس در ۵ مهر ماه داشته ایم و قرار شد دور آتی مذاکرات ۶ آبان ماه برگزار شود.

رضا نجفی، نماینده ایران در آژانس بین المللی انرژی اتمی در گفتگو با خبرنگار مهر درباره مذاکرات ایران و آژانس که قرار است در روزهای دوشنبه و سه شنبه در وین برگزار شود، گفت: مذاکرات ما با آژانس پیرو مباحثی است که با تیم آژانس در ۵ مهر ماه داشته ایم و قرار شد دور آتی مذاکرات ۶ آبان ماه برگزار شود.

وی با بیان اینکه مذاکرات در مورد مسائل محتوایی است، اظهار داشت: قرار است پیش از آغاز مذاکرات آقای عراقچی معاون وزیر امور خارجه با آمانو، مدیر

حج در قاب خاطرات

صندوقچه دلشان را می گشایند، دفترچه خاطراتشان را برمی دارند و صفحاتی را ورق می زنند که ذرات شیرینی در آن باقی مانده است ...

دوان دوان تا قربانگاه

حجت الاسلام سید حسین طباطبایی نژاد که حدود ۲۷ مرتبه به سرزمین وحی مشرف شده است، می گوید: یک مرتبه پس از آنکه در جمرات به شیطان سنگ زد، می بایست به قربانگاه می رفتم تا بر ذبح شرعی گوسفندان نظارت کنم. این مسیر را دوان دوان ظرف ۲۰ دقیقه طی کردم که برایم خاطره ای شیرین شد

ما در لباس احرام

محمد رضا دهقانی که ۲۳ مرتبه به حج مسرف شده است نیز یادآور می شود: یک بار به نیابت از مادرم که به تازگی فوت شده بود، عمره مفرده به جا گذاشتم. شبی که لباس احرام پوشیدم، مادرم را در خواب دیدم که با لباس و چادر سفید و اناری در دست که دانه هایش به صورت شفاف دیده می شد گفت که این مزد تو است.

هزار تومان بیشتر نمی ارزد

حجت الاسلام حق جو نیز یک خانم اصفهانی را به یاد می آورد که پیش از انجام طواف، از درد پا می نالیده و پس از انجام اعمال گفته است: خدا کمک کرد با همین پای لعل، اعمالم را انجام دهم. خانم دیگری هم که معذور بوده و به ویلچر نیاز داشته است، وقتی می شنود که باید ۲۰ هزار تومان برای ویلچر بپردازد، می گوید یک ذره جا ۲۰ هزار تومان! این که هزار تومان بیشتر نمی ارزد! اما وقتی اعمال را انجام می دهد، می گوید عجب راه طولانی بود.

اشک ریزان زائری بر کول

محمد سعیدی که بیش از ۶۰ مرتبه به حج مشرف شده است، به خاطر می آورد که ماشین ها در ترافیک عرفات مانده بوده و به منا نرسیده بودند. خبر دادند که یکی از آنها پدر شهید و ناتوان از راه رفتن است. او را به کول خود سوار کردم. آنچنان اشک می ریخت که پشتم خیس شد ولی به هر حال به چادرهای خودمان رساندمش.

گزارش: حسن جلالیان
خبرنگار افتخاری زائر

گفتگو با کمال الدین شاهرخ عکاس مراسم حج

عکاسی با چشم باطن

کمال الدین شاهرخ برای کارکنان بعثه مقام معظم رهبری چهره آشنایی است. او سالهاست که از مراسم حج عکاسی می کند. با او درباره تجربیاتش در این سالها صحبت کرده ایم.

شما چند سال است که مشغول عکاسی در حج هستید؟

من مجموعاً یازده بار با بعثه مقام معظم رهبری به حج مشرف شده ام. اولین سفر در سال ۷۳ بود، سفر بعدی در سال ۷۶؛ از سال ۸۳ به بعد هم هر سال توفیق تشریف به حج را داشته ام.

عکاسی حج معمولاً شامل چه فعالیت هایی است؟

عکاسی حج معمولاً در ۳ حوزه انجام می شود. یکی فرایند عملیات حج است. یعنی امور اجرایی و هدایت حج که شامل برنامه های بعثه مقام معظم رهبری و سازمان حج و زیارت است. بخش دیگر مربوط به مکان ها و فضاهای مقدسه است که جزو خاطره برانگیزترین فعالیت های عکاسی از حج است.

بخش دیگر عکاسی حج هم مربوط به سوژه ها و حوزه مناسک و رفتار حجاج است.

محدودیت های کشور میزبان برای عکاسی از اماکن مانع کار شما نمی شود؟

قطعا عکاسی در خارج از مرزهای کشور نیاز به مجوز دارد و به همین راحتی اجازه کار نمی دهند. وزارت اعلام در عربستان مسئول صدور مجوز برای عکاسی در حج است. علیرغم صدور این مجوز، در مکان هایی مانند داخل مسجدالنبی و داخل مسجدالحرام اجازه عکاسی به کسی داده نمی شود. در سال های گذشته البته حساسیت به عکسبرداری کمتر شده اما این شامل عکاسی حرفه ای نمی شود و در واقع این موضوع ناشی از سخت بودن کنترل تصویربرداری از طریق گوشی های همراه توسط تصویربرداران غیر حرفه ای است. اما عکاسان حرفه ای حتماً باید با مجوز اقدام به تصویربرداری از اماکن مقدسه کنند.

چند فریم عکس تا به حال در ایام حج گرفته اید؟

در سال های ۷۳ و ۸۳ که به صورت نگاتیو عکس می گرفتیم حداقل ۲۰ تا ۳۰ حلقه عکاسی می کردیم که خیلی هم مطمئن نبودیم همه آنها دلخواه باشند چون هم امکان بازبینی شان قبل از چاپ نبود و هم محدودیت نگاتیو داشتیم و مثل الان نبود که به صورت نامحدود امکان تصویربرداری داشته باشیم. از سال ۸۳ به بعد که فناوری عکاسی دیجیتال وارد میدان شد حدود ۴ تا ۵ هزار فریم در هر دوره عکسبرداری کرده ام. الان در مجموعه ۲۰ سال عکاسی از حج بیش از ۱۰ هزار فریم عکس گرفته شده. البته آرشو ما قبل از سال ۷۰ چندان منظم نیست اما از این سال به بعد تمام عکس های گرفته شده با کدبندی انجام شده قابل دسترسی است. شاید بتوان گفت در حال حاضر کمتر جایی در کشور دارای این آرشو غنی از سیر تحولات عمرانی مکه و مدینه طی ۲۰ سال گذشته باشد. عکاسان ایرانی در این سالها تغییرات مکه و مدینه را هم به طور غیر مستقیم ثبت کرده اند.

بهترین عکس هایی که تا بحال گرفته اید شامل چه سوژه هایی بوده؟

من نمی خواهم غلو کنم اما هیچوقت از عکسهایم احساس رضایت نداشته ام. با این حال عکسهایی که در ایام تشریق گرفته ام بیشتر به دلم چسبیده. فضای معنوی این ایام آدم را بیشتر به خود جلب می کند و زمینه ویژه ای برای خلق اثر هنری به وجود می آید که عکاس خیلی در شکل گیری اش دخیل نیست و در مسیرهایی که برایش باز می شود عکاسی می کند. چشم باطن در عکاسی مهم است و فرق عکاسی دینی با عکاسی غیر دینی همین است.

آیا نمایشگاهی هم از عکسهای گرفته شده در حج برگزار کرده اید؟

بله طی سال های گذشته از مجموع عکسهای حج نمایشگاهی در هفته حج برپا شده و برخی از آنها به صورت پوستر چاپ شده و به استان ها ارسال شده. غیر از این به صورت انفرادی هم ۴ یا ۵ نمایشگاه در کشورهای آفریقایی و اروپایی از این عکس ها برگزار شده است.

فرصت‌ها را قدر بدانید

کیفیت دعا در حرم دوست

مکه و مدینه از جاذبه‌های بی‌شماری برخوردارند. بیشتر حاجیان با اولین نگاه خود به گنبد سبز رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) یا قبرستان بقیع و یا کعبه در مکه مکرمه، بی‌اختیار دگرگون شده، اشک از دیدگانشان جاری می‌شود و چنین صحنه‌هایی در عرفات، مشعر، منا و دیگر اماکن مقدس این دو شهر فراوان دیده می‌شود. حاجی باید چنین لحظاتی را غنیمت شمرده، از خداوند چیزی را طلب کند که خیر دنیا و آخرت او و وابستگانش در آن باشد. آدمی گاهی دلش می‌شکند و اشکش جاری می‌شود و در آن حال از خداوند می‌خواهد تا خانه کوچکش را به یک خانه بزرگ تبدیل کند و یا آن که به کسب و کارش رونق دهد و چه بسا حاجتش نیز برآورده شود لیکن فرصت مهمتی را از دست داده است. از این رو شایسته است حاجی، با مراجعه به ادعیه‌ای که در قرآن کریم آمده و یا دعاهایی که از رسول خدا (صلی الله علیه وآله وسلم) و ائمه معصومین (علیهم السلام) نقل شده، جملاتی را در ذهن خود داشته باشد تا در آن لحظه حساسی که دلش می‌شکند و اشکش جاری می‌شود از خداوند چیزی را بخواهد که خیر دنیا و آخرت در آن باشد.

برخی از این دعاها عبارتند از:

۱. امام باقر (علیه السلام) به زرارو فرمود یگو:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ كُلِّ سُوءٍ أَحَاطَ بِهِ عِلْمُكَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ عَافِيَتَكَ فِي أُمُورِي كُلِّهَا وَأَعُوذُ بِكَ مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الآخِرَةِ.»

«بار خدایا! از تو می‌خواهم، همه خوبی‌هایی را که علم تو به آن احاطه دارد و به تو پناه می‌برم از همه بدی‌هایی که تو به آن علم داری. بار خدایا! از تو می‌خواهم سلامتی و عافیت را در تمام کارهایم و به تو پناه می‌برم از خوراری در دنیا و عذاب آخرت.»

۲. مناجات با خدا.

محمدبن ابی حمزه به نقل از پدرش می‌گوید:

امام علی بن الحسین (علیهما السلام) را شب هنگام، کنار کعبه دیدم که نماز می‌خواند، پس قیام خود را طولانی کرد تا آنجا که گاهی بر پای راست و گاهی بر پای چپ تکیه می‌کرد سپس با صدایی همراه با گریه می‌فرمود:

«يَا سَيِّدِي تُعَذِّبُنِي وَحُبُّكَ فِي قَلْبِي، أَمَا وَعِزَّتْكَ لَيْنٌ فَعَلْتَ لِتَجْمَعَنَ بَيْنِي وَبَيْنَ قَوْمٍ طَالَ مَا عَادَ بَيْنَهُمْ فَيْكٍ.»

«آقای من! آیا در حالی که محبت تو در قلب من است مرا عذاب می‌کنی؟ به عزتت قسم اگر چنین کنی، میان من و مردمانی که مدتی طولانی به خاطر تو با آن‌ها دشمنی کرده‌ام جمع کرده‌ای!»

۳. در دعای ابوحمزه ثمالی می‌خوانیم:

«اللَّهُمَّ... أَصْلِحْ جَمِيعَ أَحْوَالِي وَاجْعَلْنِي مِمَّنْ أَطَلَّتْ عُمْرُهُ وَحَسَّنَتْ عَمَلُهُ وَأَتَمَمْتَ عَلَيْهِ نِعْمَتَكَ وَرَضِيَتْ عَنْهُ وَ أَحْيَيْتَهُ حَيَوَةً طَيِّبَةً...»

«بار خدایا! تمام حالات مرا اصلاح کن و مرا از کسانی قرار ده که عمرش را طولانی و کردارش را نیکو و نعمتت را بر او تمام کرده‌ای و از او خشنود گشته‌ای و زندگی پاک و پاکیزه به او بخشیده‌ای...»

۴. در همان دعا می‌خوانیم:

«اللَّهُمَّ! أَحْقِنِي بِصَالِحِ مَنْ مَضَى وَاجْعَلْنِي مِنْ صَالِحِ مَنْ بَقِيَ وَخُذْ بِي سَبِيلَ الصَّالِحِينَ وَأَعِنِّي عَلَى نَفْسِي بِمَا تُعِينُ بِهِ الصَّالِحِينَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَأَخْتِمْ عَمَلِي بِأَحْسَنِهِ.»

«بار خدایا! مرا به شایستگان از گذشتگان ملحق کن و از شایستگانی که باقی مانده‌اند قرارم بده و مرا به راه شایستگان ببر و به من کمک ده بر مخالفت با هوای نفسم، به آنچه کمک دادی شایستگان را بر مخالفتشان با هوای نفس و پایان کارم را به نیکوترین اعمالم ختم کن...»

۵. در دعای دیگری می‌خوانیم:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَيَّ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ وَهَبْ لِي رَحْمَةً وَاسِعَةً جَامِعَةً أَبْلُغُ بِهَا خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ...»

«بار خدایا! بر محمد و آل او درود فرست و به من رحمتی گسترده عطا کن که به وسیله آن به خیر دنیا و آخرت نائل شوم و...»

۶. گاهی اوقات یک سطر دعا به عظمت همه جهان معنی و مفهوم دارد.

امیر مؤمنان علی (علیه السلام) می‌فرماید:

«إِلَهِي أَنْتَ كَمَا أَحَبَّ فَاجْعَلْنِي كَمَا تَحَبَّ.»

«خدایا! تو آنگونه هستی که من می‌خواهم، پس مرا نیز آن گونه قرار ده که تو می‌خواهی!»

اگر انسان آنگونه شود که خدا می‌خواهد، به همه خوبی‌ها دست یافته است. حال با توجه به آنچه که ذکر شد، به حجاج بیت الله الحرام توصیه می‌شود تا از ادعیه مهمی همچون: دعای کمیل، دعای ابوحمزه ثمالی، دعای عرفه امام حسین (علیه السلام)، مناجات شعبانیه، ادعیه صحیفه سجادیه، دعای مکارم الاخلاق و زیارت‌هایی مانند جامعه و امین الله غافل نشده و پس از توجه به قرآن، با خواندن این ادعیه و دقت در مضامین والای آن، چگونه با خدا سخن گفتن را آموخته و با درخواست بهترین و جامع‌ترین و پرمحتواترین دعاها، از خداوند خیر بزرگ، حسن عاقبت و موفقیت و فلاح و رستگاری در دنیا و آخرت را برای خود، فرزندان و بستگان و ملتمسین دعا طلب کرده و به فوز عظیم دست یابند.

مساجد مدینه

مسجد قبا

پیامبر (صلی الله علیه وآله) کنار خانه کلثوم بن هدم، «میزیدی» را، که به وی متعلق بود، خرید و پی‌ریزی و بنای مسجد قبا را آغاز کرد. این امر بنا به تقاضای ساکنان این محل انجام گرفت. ایشان مساحت مسجد را در خط سیر شتر خویش مشخص کردند و خود خط قبله را تعیین نمودند و دوش به دوش اصحاب، به ساختن آن پرداختند.

مسجد در شمال خانه کلثوم بن هدم و در غرب خانه سعدبن خیثمه قرار داشت. دیوارهای آن با سنگ و خشت بر افراشته شد و سقفش بر روی سه ردیف ستون استوار گردید. جای محراب پیامبر (صلی الله علیه وآله) را نیز، قبل از تغییر قبله، در دیوار شمالی مسجد قرار دادند. به گفته ابن شبه، طول و عرض آن مساوی و ۶۶ ذراع؛ یعنی حدود ۳۴ متر بود. ارتفاع دیوار ۱۷ ذراع (هشت متر)، طول حیاط از داخل پنجاه ذراع (۲۴ متر) و عرض آن به ۲۶ ذراع (سیزده متر) می‌رسید.

رسول الله (صلی الله علیه وآله) در ساخت مسجد به حدی خود را به زحمت می‌انداختند و خشت‌ها را بر دوش می‌کشیدند که اصحاب متأثر شده و از ایشان خواستند تا کناری بنشینند و فقط ناظر امور باشند؛ اما آن حضرت نمی‌پذیرفتند و همراه صحابه چنین زمزمه می‌کردند:

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ يَعْمُرُ الْمَسَاجِدَ يَقْرَأُ الْقُرْآنَ قَائِمًا وَقَاعِدًا...

«رستگار کسی است که مسجد بنا کند و در آن نشسته و ایستاده قرآن بخواند. کسی که برای ساختن آن خود را به تلاش می‌اندازد با کسی که در کنار نشسته و نظاره می‌کند تا مبادا خاک بر دامانش بنشیند مساوی نیستند.»

۱- جایی که در آن خرما خشک می‌کنند.

حاجی موفق اینگونه است

درباره آنها عملی می‌کند و وعده ملکوتی «أَنَا عِنْدَ الْمُنْكَسِرَةِ قُلُوبِهِمْ» را جامه عمل می‌پوشاند و به اضافه دل سوختگانی که قلب آنها مُتَمِّم به حُب الهی است پاسخ مثبت می‌دهد. و چون خداوند با هیچ ظهوری از تجلی دیگر مشغول نخواهد شد: «لَا يَسْغَلُهُ شَأْنٌ عَنِ شَأْنٍ وَلَا شَيْءٌ عَنِ شَيْءٍ وَلَا يَسْغَلُهُ الْحَاجُّ الْمُلْحِجِينَ» لذا در عین ظهور علو و میزبانی ضیوف، تجلی دنو و نزدیکی داشته، مهمانی دل شکستگان را می‌پذیرد.

البته توفیق میزبان خدا شدن به برکت مهمان آن حضرت شدن است که با یک فیض، استعداد عطا می‌کند و با فیض دیگر به استعداد مُسْتَعِدَّ، عنایت ویژه می‌کند.

هر چند خدای سبحان همه اسمای حسنا نظیر عالی و دانی بودن را به طور کامل، جمع سالم می‌نماید و مظاهر تام آن حضرت که از جوامع الکلم برخوردارند مانند حضرت ختمی نبوت صلی الله علیه و آله و سلم و دوده طاها و اُسْرَةَ یاسین، جامع هر دو کمال‌اند به نحو جمع سالم؛ لیکن افراد دیگر به چند گروه منقسم‌اند: برخی اصلاً از فیض ضیافت خدا سهمی ندارند: «أُولَئِكَ يُنَادُونَ مِنْ مَكَانٍ بَعِيدٍ»؛ بعضی در ماه مبارک رمضان یا در ایام حج و عمره از نعمت مهمانی خدا برخوردارند ولی توفیق میزبانی آن حضرت را ندارند؛ گروهی پُرسوخته‌اند و زاویه قلب منکسر آنها مَجْلای فیض ویژه خداست لیکن برای حضور در سرزمین وحی موفق نمی‌شوند؛ عده‌ای توفیق هر دو فیض (ضیافت و اضافه) را دارند ولی به طور جمع مکسر نه جمع سالم [و] افراد نادری به جمع سالم بین فیض مهمانی و فوز میزبانی خدا کامیاب می‌گردند.

حاجیان و معتمران موفق کسانی‌اند که بین مهمانی و میزبانی، جمع سالم نمایند به طوری که هم از فیض ضیافت طرفی ببندند و هم از قُور اضافه بهره‌مند گردند یعنی هم لایق مهمان خدا شدن در سرزمین وحی باشند و هم شایسته میزبانی صاحب خانه. ذات اقدس خدا در هویت مطلق خود نه معقول حکیم است و نه مشهود عارف، زیرا حقیقت عینی بسیط نامتناهی ذهنی نخواهد شد، چون ذاتا عینی است و تجزیه‌پذیر نخواهد بود، چون بسیط است و مورد اکتناهی نمی‌شود، چون نامحدود است. اسمای حسنا و صفات ذاتی آن سُبُوح قدوس نیز عین ذات وی‌اند و همان حکم ذات خدا را خواهند داشت؛ اما اسمای فعلی و اوصاف خارج از ذات و قائم به آن به قیام صدور یا ظهوری، هم قابل تحلیل عقلی‌اند و هم در خور شهود قلبی. جریان ضیافت خدا و نیز اضافه آن حضرت، دو صفت از اوصاف فعلی اوست.

چون خداوند از منظر تجلی - که جهان امکان طبق بیان نورانی سید موحدان هستی، امیرمؤمنان حضرت علی بن ابی‌طالب علیه السلام جلوه گاه خداست: «الْحَمْدُ لِلَّهِ الْمُتَجَلِّي لِخَلْقِهِ بِخَلْقِهِ» - گاهی در علو، ظهور دارد و زمانی در دنو - چنانکه حضرت علی بن‌الحسین السجاد علیهما السلام فرمود: «لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، الدَّانِي فِي عُلُوِّهِ وَالْعَالِي فِي دُنُوِّهِ» - هنگامی که در علو ظهور نمود مؤمنان را به حضور می‌پذیرد و با اضافه آنها مهمان‌نوازی می‌کند و زائران کوی توحید را در کنار مائده قرآن و مآذبه سنت معصومان تغذیه روحی می‌نماید و زمانی که در دنو و نزدیکی تجلی کرد، ضیافت صاحب‌دلان مکسورالقلب را می‌پذیرد و مهمان دل‌های شکسته آنان می‌شود و نجوای آنها را می‌شنود و زمزمه تسبیح و تَرَنَم تقدیس آنان را گوش می‌دهد و «سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمِدَهُ» را

سرپرست کاروان قرآنی نور جمهوری اسلامی ایران در حج سال جاری اعلام کرد: قاریان اعزامی به سرزمین وحی در حج سال ۹۲ در مجموع ۶۴۹ عنوان برنامه قرآنی در مدینه و مکه اجرا کرده‌اند.

مطلع مراسم باشکوه دعای کمیل را به یاد دارید؛ وقتی در بین الحرمین هیچ صدایی جز نوای تلاوت کلام وحی توسط قاریان ممتاز کشورمان شنیده نمی‌شود و در حاشیه این مراسم روح‌بخش، بهت زائران کشورهای دیگر را که وقتی متوجه می‌شوند آن اجتماع سراسر شکوه و عزت، متعلق به ایرانیان و آن تلاوت ملکوتی، اثر فاختری از یک ایرانی است، شگفت‌زدگی‌شان نسبت به عیار معنویت حج ایرانی دوچندان می‌شود.

عرضه قابلیت قرآنی جوانان لایق ایرانی در سرزمین وحی به اینجا ختم نشده و در برگزاری حلقه‌های قرآنی با حضور پدیده‌های قرآنی کشورمان در مسجدالحرام، حال و هوای دیگری به خود می‌گیرد تا جایی که بارها شاهد پیوستن قاریان ممتاز و شناخته‌شده کشورهای دیگر به جمع قاریان ایرانی در حلقه‌های قرآنی مسجد الحرام بوده‌ایم. از جمله اینکه در حج امسال، میثم تمار از قاریان معروف عراقی به طور اتفاقی در مسجدالحرام به جمع قاریان کشورمان در مسجدالحرام پیوست و به تلاوت کلام وحی نیز پرداخت.

علاوه بر اینها، برگزاری محفل انس و معرفت در محل اقامتگاه‌های زائران ایرانی در مدینه منوره و مکه مکرمه و برگزاری ده‌ها مراسم تواشیح در سرزمین وحی، برگزاری برنامه‌های جزءخوانی و... از تلاش‌های اعضای کاروان قرآنی نور جمهوری اسلامی ایران در حج ۹۲ بود که نفوذ و قدرت تاثیر آنها نه تنها در میان زائران کشورمان بلکه در حجاج سایر کشورها قابل لمس بود.

دکتر بهزاد احمدی، سرپرست کاروان قرآنی نور جمهوری اسلامی ایران در حج ۹۲ در گفت‌وگو با خبرنگار پایگاه اطلاع‌رسانی حج، در تشریح برنامه‌های اجرا شده توسط اعضای این کاروان، به برگزاری ۳۰۳ برنامه تلاوت تحقیق، ۷۸ برنامه تلاوت ترتیل، ۶۰ برنامه اذان، ۱۱۹ برنامه تواشیح و ۱۱ اجرای دسته‌جمعی تواشیح اسماء‌الحسنی در مدینه منوره و مکه مکرمه در طول موسم حج تمتع ۹۲ توسط کاروان قرآنی نور جمهوری اسلامی ایران اشاره کرد و گفت: قاریان اعزامی به سرزمین وحی در حج سال ۹۲ در مجموع ۶۴۹ عنوان برنامه قرآنی به صورت فردی یا گروهی در مدینه و مکه اجرا کردند.

حاجی شدید!

آنچه نباید فراموش کرد

و سرانجام در شمار حاجیان در آمدی!
زیارت قبول! حج و عبادت تو مقبول! سعی تو در طریق سعادت باد!

حاجی! به طواف کعبه رفتی؛ کعبه‌ای که، خداوند، آن را وسیله آزمایش بندگانش ساخت؛ کعبه‌ای که، در بستر سنگ‌ها، چراغ روشن هدایت مردمان شناخته شد؛ کعبه‌ای که، کعبه و زیارت آن شوند! چنان نگاه کن که همه، در نگاه تو پروردگارش را بنگرند! چنان بکوش که همه، در رفتار تو نشانه‌های ایمان را بیابند! چنان بخواه که همه، خواسته‌های شیطانی‌شان را، به فراموشی سپارند! چنان مهر بسوز که همه، قهر و کینه را از آشیانه دلشان به دور ریزند! چنان خیرخواه باش که همه، حق‌گرا و انتقادپذیر شوند! چنان بیاموز که همه، آتشی عظیم در خرمن نادانی‌شان برافروزند! چنان راهبر شو که همه، عاشقانه از بیراهه‌ها درآیند! چنان دیندار باش که همه، روی به خدای خویش آورند! چنان نیایش کن که همه، رستگاری خود را در دعای تو ببینند! چنان انتخابگر باش که همه، تو را سرمشق خود بدانند! و چنان به وطن بازگرد که شوق زیارت کعبه را، در دل‌های رمیمه از حق، شعله‌ور سازی! حاجی! از خود مگویی که چه کرده‌ای! از خدا بگویی که، بر تو منت نهاد و به راه خود، هدایت نمود! از سیاحت مگویی که چنین و چنان است! از حکمت بگویی که بر سینه زائران، جاری شده است! از خستگی‌هایت مگویی که می‌دانم! از شیفتگی‌هایت مگویی که درس آموز است! از در و دیوارها مگویی که می‌دانیم! از جاذبه‌های روحانی حج ابراهیمی برایمان مگویی که، نمی‌دانیم! از آنچه خریده‌ای مگویی که به کارمان نمی‌آید! از آنچه یافته‌ای مگویی که خریدارش هستیم! از هیاهوی حجاج مگویی، از جست‌وجوی راهشان مگویی! از پذیرایی کاروان، مگویی! از پذیرایی جانان مگویی! از خیابان‌ها، مگویی! از باغ‌های هدایت مگویی! از شمایل مسلمانان مگویی! از اندیشه‌های آنان مگویی! از اختلاف و جدایی مسلمان‌ها مگویی! از اتحاد و همدلی‌شان مگویی!

فاش می‌گویم و از گفته خود دلشادم
بنده عشقم و از هر دو جهان آزادم
نیست بر لوح دلم جز الف قامت یار
چه کنم حرف دیگر یاد نداد استادم

تا شدم حلقه به گوش در میخانه عشق
هر دم آید غمی از نو به مبارکبادم

حاجی! سخن امام صادق علیه السلام، را به یاد آر که هیاهوکنندگان گرد خانه خداوند را، بسیار دانست، اما حاجیان حرم را اندک! عبدالرحمان پسر کثیر می‌گوید:

با امام صادق علیه السلام به حج رفتیم. آن حضرت، بر فراز کوهی رفت و از آن بالا، به مردم نگرسیست و چنین فرمود: «مَا أَكْثَرَ الضَّجِيجَ وَأَقْلَ الْحَجِيجِ»؛

«چه بسیار است هیاهو و چه اندکند حاجیان!» حاجی! هنگام وداع است! هنگام طواف وداع! امید است که نشانه‌های حاجیان را در خود ببینی تا بتوانی به درستی، طواف وداع کنی! حاجیان در طواف وداع، با غیر او، وداع می‌کنند! و از شرک، ریا، تظاهر، ظلم، دروغ و فریب جدا می‌شوند! امام صادق علیه السلام، در وقت طواف وداع به حاجیان چنین سفارش فرمود: «وَوَدَّعْ مَا سَوَاهُ بِطَوَافِ الْوُدَاعِ»؛ «با طواف وداع، با هر چه جز اوست وداع کن».

حاجی! در واپسین روزهای آزمونی هستی که خداوند، برای ایمان‌آوردگان برگزار کرده است. بنگر که چگونه از این آزمون الهی بیرون می‌آیی؟! و چه بسیاری زائرانی که نمی‌دانند که به آزمون گاه حق آمده‌اند. حاجی! از زیارت خانه‌ای آمده‌ای که اکنون باید مهر قبولی بر سینه‌ات حک شود! رحمت فراگیر خداوند و بهشت فراخ او، چشم به راه قبول شدگان در آزمون بزرگ حج ابراهیمی است! آرام آرام، به سمت کعبه برو! خویشتن را برای طواف وداع مهیا کن! شاید، نشانه‌های حج مقبول، اندک اندک آشکار شود. حاجی! می‌دانی که خداوند جز کوشش تقواییشان را نمی‌پذیرد؟ شاید در این زمان، قلب خود را در طریق تقوای الهی می‌نگری و بر خواهش‌های سرکش خویش، مهار زده‌ای و نفس را، به فرمان صاحب‌خانه در آورده‌ای که قصد وداع داری؟!!

گفتگوی خواندنی زائر با حاجی نوجوان ایرانی مقیم خارج کشور

گفت‌وگو با نوجوانی که به حج مشرف می‌شوند یکی از موقعیت‌های ممتاز یک کار رسانه‌ای در سفری معنوی مانند حج است اما وقتی نوجوانان شرکت‌کننده در این گفت‌وگو، در حال گذراندن دوران رشد خود در کشورهایی هستند که به گفته اندیشمندان آنها "خلا معنویت" از مهمترین چالش‌های پیش‌روی این کشورهاست، اهمیت کار دو چندان می‌شود.

مهدی از هند چهارده ساله، برای بار اولی است که همراه با خانواده به سفر معنوی حج تمتع مشرف شده است. این نوجوان در گفت‌وگو با خبرنگار زائر، پاسخ‌هایی بعضاً کوتاه اما پر معنی در برابر سوالاتی مرتبط با این سفر معنوی مطرح کرده که عین گفت و شنود صورت گرفته در ادامه از نظر می‌گذرد.

آقا مهدی، چرا مدینه و مکه را برای سفر انتخاب کردید؟

مهدی دشتی‌زاده: اینجا بهترین سفر است، اینجا خانه خدا است و عبادت می‌کنی. زائر: مگر وقتی در هند هستی، نمی‌توانی عبادت کنی؟

مهدی: چرا خدا در هند هم هست اما اینجا یک چیز دیگه است.

کدام ویژگی این سفر شما را جذب کرده است؟

مهدی: اینجا آدم احساس می‌کند که به خدا نزدیک‌تر است و در کنار خانه‌اش عبادت می‌کند. در این سفر از خدا چه خواسته‌ای؟

مهدی: سلامتی پدر و مادرم و موفقیت در درس‌هایم.

بزرگترین چیزی که آدم می‌تواند از خدا بخواهد چیست؟

مهدی: یکی از سربازهای امام زمان (عج) باشیم.

حضور خدا را در زندگی خود چگونه می‌بینی؟

مهدی: کمک‌هایی که به بندگانش می‌کنه ...

اگر یک روز در زندگی به هر دلیلی سختی ببینی، آن موقع حضور خدا را چگونه می‌بینی؟

مهدی: خوب صلاح می‌دانسته ...

بزرگترین دستاوردی که می‌خواهی از این سفر معنوی با خودت ببری چیست؟

مهدی: ایمان و تقوای بیشتر.

گفت‌وگوی نشریه زائر با خادمی که شانزده سال است به زائران خدمت می‌کند؛

اینجا عشق است که کار می‌کند

از نجف به مدینه آمده و از مدینه به کربلا می‌رود. آشپز افتخاری حرم حضرت معصومه (س) نیز هست اما امسال کمتر قسمتش شده تا در حرم فاطمه معصومه (س) خدمت کند. دو ماه قبل از اینکه برای خدمت در یکی از آشپزخانه‌های محل طبخ غذای زائران ایرانی حج ۹۲ به مدینه بیاید، لباس خادمی زائران عتبات را به تن داشته است. زندگی خود را وقف خدمت به زائران کرده است. می‌گوید: «اینجا نه پول می‌گیری و نه پست و مقامی در کار است؛ اینجا فقط عشق است که کار می‌کند.»

- خانواده‌ام عادت کرده‌اند. از سال ۷۶، کارم خدمت به زائران در اماکن مقدسه، شده است. همین ماموریت‌های مکرر، مسئولیت‌م را بیشتر هم کرده است چون در طول همه این ماموریت‌ها، مجموعه‌ای از تجارب را کسب کرده‌ام که به نظر می‌رسد این تجارب، هم باید به تازه‌کارها منتقل شود و هم اینکه در جریان عملیات خدمت‌رسانی به زائران وارد شود. بنابراین تا هر زمان که دعوت شوم و توان داشته باشم، خادمی زائران در هر کجا برابم افتخار است.

سه سال است به عنوان مدیر آشپزخانه به عتبات می‌روم و طول ماموریت در هر دوره، ۴۵ روز است. یک هفته قبل از اینکه به مدینه بیایم، در خدمت زائران در نجف بودم. برای ماه محرم هم اعلام آمادگی کرده‌ام که به کربلا بروم. خدمت به زائران، دیگر کارمان شده است و خانواده‌ام هم عادت کرده‌اند.

فلسفه اینکه این همه برای خدمت به زائران وقت می‌گذارید چیست؟

- اینها همه به خاطر عشق و علاقه خدمت به زائران است. چیزی بالاتر از خدمت به زائران نداریم. شب و روز می‌دویم تا شاید پاک شویم. شاید دو سه ساعت استراحت داریم. اینجا نه پول می‌گیری و نه پست و مقامی در کار است؛ اینجا فقط عشق است که کار می‌کند.

ابوالفضل حاجی ناظری، از عوامل آشپزخانه متمرکز "زین" در مدینه منوره با خبرنگار زائر به گفتگو نشست. آشپزخانه زین در هر وعده غذایی ۶ هزار و ۵۰۰ پرس غذا برای زائران کشورمان طبخ می‌کند.

زائر: آقای حاجی نظری؛ طول سفر هر زائر حدوداً ۳۰ روز است اما ماموریت عوامل آشپزخانه‌های مرکزی که غذای زائران را طبخ می‌کنند، بیش از ۶۰ روز به طول می‌انجامد. آیا فشار کار در کنار طول مدتی که به صورت شبانه‌روزی به ماموریت تهیه غذای زائران مشغول هستید، شما را فرسوده نمی‌کند؟

- خیر! اینجا سرزمین وحی است و ما هم خادم زائر. وقتی در روایات و کلام بزرگان به یاداشی که خداوند به خادمان ضیوفالرحمن عرضه می‌دارد، نگاه می‌کنی، همه سختی‌ها هم آسان و هم شیرین می‌شود. از خدمت به زائران در اماکن زیارتی لذت می‌برم. در ایران به صورت افتخاری در آشپزخانه حرم حضرت معصومه (س) کار می‌کنم. همچنین سه سال است که به عنوان مدیر آشپزخانه مخصوص زائران ایرانی به عتبات می‌روم. الان هم که در مدینه خدمت می‌کنم

اینکه در طول سال به صورت مکرر و در بازه‌های زمانی طولانی، در ماموریت به سر می‌بری، خانواده را اذیت نمی‌کند؟

سه سال است به عنوان مدیر آشپزخانه به عتبات می‌روم و طول ماموریت در هر دوره، ۴۵ روز است. یک هفته قبل از اینکه به مدینه بیایم، در خدمت زائران در نجف بودم. برای ماه محرم هم اعلام آمادگی کرده‌ام که به کربلا بروم.

پیامک

حاجی

عنوان حاجی، برای تو تعهدی است که از پلیدی ها و ناهنجاری ها، فاصله بگیری. مصلح باشی، خیرباشی و از دیگران دستگیری کنی.

سعید نیکونژاد
کاروان ۲۰۲۲۱ شوشتر

خالی از خدا خطاست

در خود نگاه می کنم تا که ببینم خطا کجاست / بعد از کمی تامل و قدری سکوت پی می برم / آنجا که خالی از خداست، خطاست...

علی اکبر حیدری
تربت حیدریه

تبریک ظهور

همه گویند به تعجیل ظهورش صلوات کاش این جمعه بگویند به تبریک حضورش صلوات.

محمد براتی
کاروان ۱۳۰۵۴ مبارکه

حکیم مقبول

به امید قبولی طاعات و عبادات تمامی زائران بیت الله الحرام.

محمدی
مدینه منوره - هتل قصر الدخیل

ارتباط با زائر

با آرزوی قبولی حج ابراهیمی همه هموطنان عزیز، بدلیل پایان کار نشریه در سال ۹۲ امکان چاپ و انتشار پیامک های شما وجود ندارد. ضمن تشکر از نیت ها و تلاش های خالصانه شما، انشاءالله در فرصت دیگری در خدمت شما خواهیم بود.

مدینه - باب العوالی شارع علی بن ابیطالب (ع)
هتل قصر الدخیل

مکه - عزیزیه شمالی جنب مرکز
التصالات السعودیه - هتل دارهادی

zaernews@gmail.com

www.hajj.ir/245 (نشریه زائر)

www.hajj.ir (پایگاه اطلاع رسانی حج)

+966 537 367 545

حرف آخر

دور از جوانمردی است اگر...

در سفر تقوی لازم است تا از گناه دوری کنیم، حلم لازم است تا خود را کنترل کنیم، خوش اخلاقی لازم است تا سفر را شیرین کنیم، هماهنگی با دیگران، مزاح به دور از گناه، تهیه زاد و توشه بیش از نیاز شخصی و هدیه کردن به همسفرها، کمک به دیگران و توجه به نماز جماعت در اول وقت از سفارشات اکید در روایات اسلام است. در ضمن دور از جوانمردی است که انسان هنگام بازگشت فقط خاطرات تلخ و ناگوار را بازگو کند.

محسن قرائتی؛ حدیث حج

شعر

شنیدم که پیری به راه حجاز
به آخر ز وسواس خاطر پریش
به تلبیس ابلیس در چاه رفت
یکی هاتف از غیثش آواز داد
که نزلی بدین حضرت آورده ای
به از الف رکعت به هر منزلی

سعدی

عکس روز

مدینه منوره - مسجد الاستراحه

نکته

حاجی؛ خود را رها کن!

عده کمی از زائران در این سفر معنوی، دل مشغولی هایی برای خود می سازند که از لذت معنوی این سفر الهی و ملکوتی کم بهره می شوند. عده ای از آنان که انشاءالله در میان حجاج ما رقم قابل توجهی نیستند با آرامش و امنیت خاطر، سفر می کنند ولی با تماس های مکرری که از مدینه و مکه با اهل و عیال و دوستان و مراکز کسب و تجارتشان می گیرند، به طرف نا امنی و اضطراب درون می روند و از حج ابراهیمی باز می مانند.

چه خوب است که حاجی در این مدت کوتاه از تعلقات مادی دست شسته، مناسب حج را فقط با یاد خدا و توجه به قیامت سپری کند، و از اعمال روح بخش حج، درس بگیرد؛ درس اخلاص، تسلیم، وفاداری، قطع علایق مانع از عبادت، صفا و یکرنگی، توجه به قیامت، جهاد با نفس، مؤدب شدن به آداب اسلامی... تا پس از بازگشت از سفر، سرمشق و الگوی حسنه ای برای خانواده و دیگران شود.

زالل رحمت

پرهیز از ناسازگاری

انسان هر چه قوی باشد باز ممکن است اشتباهات، نارسایی ها، و مشکلات در کارش پدید آید، از این رو کم حوصلگی، بهانه گیری و ناسازگاری در این گونه موارد، امری ناپسند و خلاف مروت است. ناسازگاری آن چنان مذموم است که رسول خدا(ص) فرمود: «اگر ناسازگاری در پیش روی مردم مجسم شود، هیچ چیزی از آفریده های خداوند، از او زشت تر نخواهد بود». در چنین مواردی با صبر و حوصله و درایت و با تذکر ناصحانه مشکلات را حل نمایید.

ز خاک آفریدت خداوند پاک
پس ای بنده افتادگی کن چو خاک
حریص و جهانسوز و سرکش مباش
ز خاک آفریدنت آتش مباش